

**החלטה מיישיבה 68807 מיום 10/04/2024 – תיקונים עדכונים ושינויים אמות מידה – שילוב מונים
בסיסיים בתחרות באספקה**

שלום רב,

למסמך זה מצורפים החלקים הבאים :

1. דברי הסבר להצעת ההחלטה
2. ההחלטה

1. תיאור ההחלטה:

החלטה לתיקון אמות מידה שיאפשר ניווד צרכנים ביתיים ללא מונה חכם למספקים פרטיים.

2. תקציר הצעת ההחלטה:

במטרה להסיר חסמים ולקדם את התחרות במקטע האספקה, מוחלט לאפשר לצרכנים ביתיים להשתייך למספקים פרטיים בלא תלות בהתקנתו של מונה חכם. בהתאם, ההחלטה מסדירה את הליך ההתחשבות של המספקים מול מנהל המערכת, ואת התחשבות מנהל המערכת מול חברת החשמל, כאשר צרכן ביתי ללא מונה חכם מצטרף למקטע האספקה התחרותי.

החלטה מס' 68807 – תיקונים עדכונים ושינויים אמות מידה – שילוב מונים בסיסיים בתחרות באספקה

בתוקף סמכותה לפי חוק משק החשמל, התשנ"ו-1996, ויתר סמכויותיה על פי דין, מפרסמת בזאת רשות החשמל (להלן: "הרשות") החלטה כמפורט להלן:

1. אמות המידה יעודכנו בהתאם לנספח המצורף להחלטה זו.
2. תחילה ותחולה - אמות המידה יכנסו לתוקף ביום 1.7.2024, למעט אמות המידה שמאפשרות שיוך צרכנים בעלי מונים בסיסיים למספקים עם אמצעי יצור, שייכנסו לתוקף ביום 1.11.2024, בנוסח הסופי כפי שיפורסם על-ידי הרשומות. אם מנהל המערכת יסיים את היערכותו ליישום אמות המידה קודם למועדים האמורים, יודיע על כך לרשות ומועדי התחילה יוקדמו על-ידה בהתאם.

ביאורים:

רקע:

1. במסגרת הרפורמה במשק החשמל, כמפורט בהחלטת ממשלה 3859 מיום 3.6.2018, נקבע כי מקטע האספקה ייפתח לתחרות באופן הדרגתי. על מנת לפתוח את מקטע האספקה כאמור, קיבלה רשות החשמל מספר החלטות המובילות את משק החשמל לעבר תחרות. בין החלטות אלו ניתן למנות את ההחלטות הבאות:

- א. החלטה 60105 – קביעת אסדרה למספקים ללא אמצעי ייצור
החלטה המסדירה את פתיחת מקטע האספקה למספקים חדשים, המסדירה את אופן שיוך הצרכנים, העסקאות, מעבר בין מספקים ועוד. בהתאם לאסדרה, גובש רישיון אחיד למספקים המעוניינים לפעול במקטע האספקה כשאין בבעלותם אמצעי ייצור.
- ב. החלטה 61610 – עקרונות לניהול מידע במשק החשמל
החלטה שקבעה עקרונות מנחים לאופן בו ינוהל המידע במשק החשמל ויועבר לשחקנים השונים. בהתאם להחלטה, הוגדרה הפרדה ברורה בין מחזיק המידע לבין המידע עצמו והוסדרה חובת העברת המידע הרלוונטי מכלל המונים למנהל המערכת ואת האפשרות של בעלי הרישיון השונים במשק לקבל את הנתונים הנדרשים להם ממנהל המערכת.
- ג. החלטה 61611 – עקרונות לפרישת מונים חכמים בקרב הצרכנים הביתיים
בהחלטה זו נקבעו המאפיינים הנדרשים להתקנת מונים חכמים לצורך אפשרות העברת המידע ישירות מן המונה אל הצרכנים והמספקים, בהתאם לסטנדרטים של האיחוד האירופי. כמו כן, נקבעה חובת פריסה של עד 600 אלף מונים חכמים בשנת 2023.
- ד. החלטה 62404 – כללי התקנת מונים חכמים

במסגרת זו, החלטה המסדירה אפשרות לכל צרכן לבקש התקנת מונה באופן וולנטרי, ללא תלות בתוכנית הפריסה של חברת החשמל. במסגרת החלטה זו נקבעה חובת פריסה של עד 600 אלף מונים חכמים בשנת 2023.

ה. החלטה 63704 – מודל שוק למתקני ייצור ואגירה

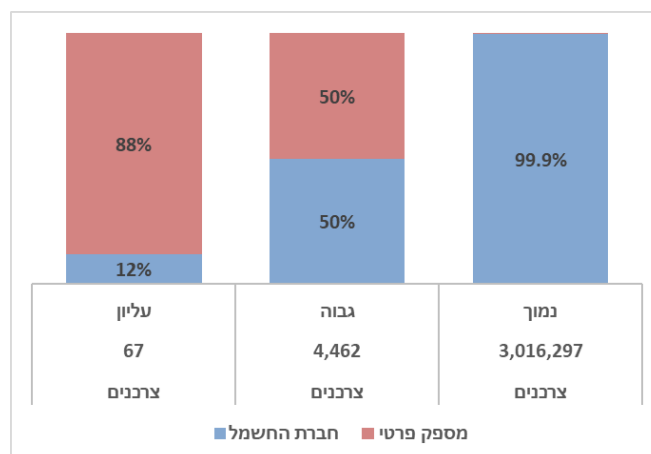
החלטה המסדירה את פעילות מתקני הייצור והאגירה ברשת החלוקה בכל טכנולוגיה ומאפשרת למתקנים למכור חשמל ישירות למספקים. ההחלטה מתאימה את התנהלות היצרנים הפועלים במודל זה למודל המספקים הפרטיים ובכך מאפשרת למספקים לרכוש חשמל הן ממנהל המערכת והן מיצרנים.

ו. החלטה 65701 – הרחבת תכנית הפריסה של מונים חכמים

החלטה הקובעת ומסדירה תכנית פריסה מואצת של מנייה חכמה על מנת להעביר את כלל משק החשמל למונים חכמים עד שנת 2028, ולצידה תיקונים בהליך התקנת המונים הוולונטרית.

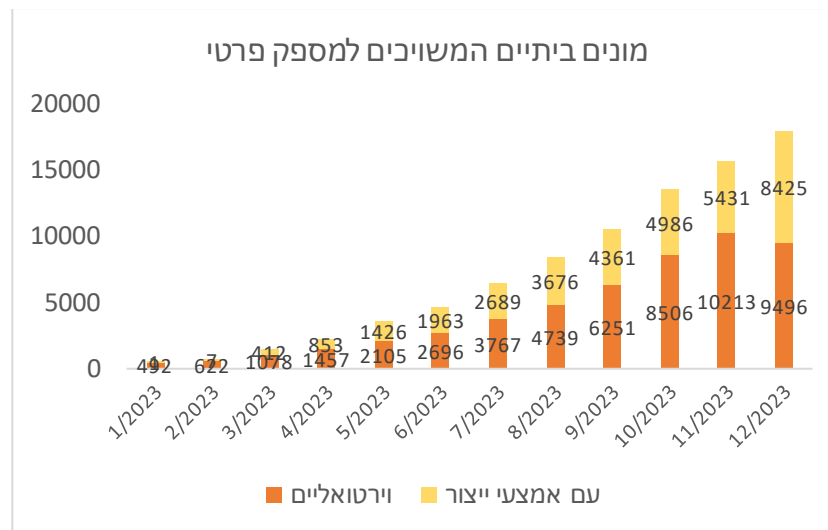
כתוצאה מהחלטות אלו, כיום, מספקים יכולים לקבל רישיון אספקה בחסמי כניסה נמוכים, לפעול לשייך אליהם צרכנים עם מונה חכם, להתנהל מולם בהיבטי מנייה ומידע והחל מינואר 2024 להתקשר באופן ישיר עם יצרנים ברשת החלוקה. עד שנת 2028 יוחלפו כלל המונים הבסיסיים במשק למונים חכמים ובכך יושלם המעבר למשק תחרותי מבחינת מערכות מידע. מצד הצרכנים, ניתן לראות כי המספקים מציעים שירותים שונים לצרכנים, המתבטאים כרגע בעיקר בהנחות על תעריף החשמל שנקבע לצרכני חברת החשמל.

לאור פעולות הרשות, מחזיקים כיום ברישיון אספקה למעלה מ-40 גופים במשק ונתח המספקים הפרטיים מסך הצריכה הביתית עולה בהדרגה. להלן חלוקת הצרכנים בין מספקים פרטיים למספק ברירת מחדל – חברת החשמל עמדה על ההיקפים הבאים:

מהנתונים שלעיל ניתן לראות כי במתח גבוה ועליון התחרות באספקה באה לכדי ביטוי באופן ניכר ואילו התחרות במתח הנמוך נמצאת עוד בחיתוליה. ברשת החשמל במתח הנמוך ישנם למעלה מ-3 מיליון מונים, רובם המכריע מונים בסיסיים לצרכנים ביתיים. שלפי האסדרה הנוכחית לא יכולים לעבור למספק פרטי.

נכון לסוף שנת 2023 הותקנו במשק החשמל כ- 600,000 מונים חכמים, מתוכם 480,000 לצרכנים ביתיים, אך נתוני הניוד של מונים אלו למספקים פרטיים עדיין נמוך כמפורט להלן:

ניתן לראות מהנתונים שלעיל שמתוך פוטנציאל של 480,000 מונים שהותקנו אצל הצרכנים ביתיים, רק כ-18,000 אכן עברו למספק פרטי. מהלמידה שנעשתה ברשות החשמל, אופיינו מספר חסמים המונעים מצרכנים לבצע את המעבר למונים חכמים. אחד מהחסמים של המספקים בהעברת צרכנים אליהם, נעוצה בעובדה שאפשרות המעבר נתונה כיום רק למספר מצומצם של צרכנים, מתוך כלל הצרכנים בישראל - עוד למעלה מ-2.65 מיליון מונים ביתיים בסיסיים. זאת, בין היתר, על רקע הדרישה להתקנת מונה חכם לצורך מעבר למספר פרטי.

בעוד שדרישה זו מבטיחה התנהלות תזרימית בטוחה בין הצרכן למספק ובין המספק למנהל המערכת, היא מייצרת חסם בפני מיליוני משקי בית בישראל מלעבור למספקים פרטיים ובכך ליהנות משירות תחרותי ואפשרות להשיג הנחות בתעריף החשמל. יתרה מכך, מכיוון וכלל המונים יוחלפו עד שנת 2028, הרי שהמצב כיום הוא זמני וככל שתינתן אפשרות להשתלב בתחרות באספקה גם ללא מונה חכם בשלב ראשוני, המונה החכם ישולב בשנים הקרובות ובכך יגשר על פער זה.

על כן, ובמטרה להסיר את חסם זה ולהאיץ את התחרות במקטע האספקה, גיבשה הרשות מנגנון אסדרתי לתקופת הביניים שיאפשר את השתלבות הצרכנים הביתיים בעלי מונה בסיסי בתחרות באספקה.

עקרונות מובילים בגיבוש האסדרה

2. עד המעבר המשקי המלא למנייה חכמה, האסדרה למעבר צרכנים ביתיים למספק פרטי עם מונה בסיסי גובשה תחת העקרונות המובילים הבאים:
 - א. האסדרה מיועדת עבור מונים בסיסיים החייבים בתעריף ביתי בלבד, שכן מדובר בקבוצה יחסית אחידה מבחינת פרופיל צריכת חשמל שלה ומכיוון ומדובר בקבוצה המשמעותית ביותר עבור התחרות;
 - ב. האסדרה לא תדרוש שינוי באופן ובעיתוי קריאת כלל המונים הבסיסיים כפי שהיא נעשית היום על-ידי ספק שירות חיוני רשת על-פי אמות המידה שקבעה הרשות.
 - ג. האסדרה תשתלב ככל הניתן באופן ההתחשבות הקיים בין מספקים פרטיים לבין מנהל המערכת בהתאם לאסדרה שנקבעה עבור מספקים ללא אמצעי ייצור;
 - ד. האסדרה תאפשר מעבר פשוט של צרכנים ביתיים למספקים הפרטיים והנטל שיוטל על צרכנים המבקשים לעבור ועל המספקים המבקשים להעביר אותם יהיה מינימאלי;
 - ה. האסדרה לא תוביל לפגיעה ביציבות הפיננסית של הגורמים המפוקחים במשק החשמל.

הפערים בין המצב כיום למצב הרצוי

3. בכדי לממש את האסדרה, נדרשת הרשות לגשר על הפערים בין צרכן המתחשבן עם מספק ברירת מחדל על ידי מונה בסיסי ובין צרכן המתחשבן עם מספק פרטי במנייה חכמה. הפערים המרכזיים בין צרכנים אלו ובין הליך התחשבות זה, הינם:
 - א. המונה החכם משדר את נתוני המנייה באופן רבע-שעתי ובכך מאפשר התחשבות הן בכמות החשמל הנצרך והן במועד צריכת החשמל – זאת לעומת מונה בסיסי המונה רק את סך החשמל הנצרך. מכיוון ומועד צריכת החשמל הוא היבט מהותי בהתנהלות המספק הפרטי ומנהל המערכת, יש לגבש מודל המכיל את היבט הזמן על צריכת החשמל של מונה בסיסי.
 - ב. את המונה החכם ניתן לקרוא בכל רגע נתון ומרחוק, זאת לעומת מונה בסיסי הנדרש בקריאה פיזית, אשר המידע היחיד שניתן להפיק ממנה הוא סך כמות הצריכה נכון למועד הקריאה, מאז הקריאה הפיזית האחרונה (או הערכת הצריכה). לכן, יש לגבש מודל הערכות צריכה מותאם עבור מונים בסיסיים על בסיס חודשי.
 - ג. מספק פרטי מתחשבן על חשמל שהוא רוכש ממנהל המערכת לצורך אספקת חשמל לצרכניו על בסיס חצי שעתי לכל צרכן, זאת לעומת מספק ברירת המחדל המתחשבן עם מנהל המערכת על

בסיס קריאות פיזיות של המונה. במידה ואין קריאות- על פי הערכות צריכה ותיקוני התחשבות. בכדי להבטיח שחשמל שנצרך ישולם על ידי הגורם הנכון, יש לעדכן את תהליך ההתחשבות המשקי כדי לאפשר התחשבות על בסיס הערכות ותיקונים גם עבור מספקים פרטיים וגם התחשבות בין המספקים הפרטיים לבין מנהל המערכת.

התיקונים המוצעים באסדרה

4. גיבוש מודל צריכה נורמטיבי של צרכן ביתי

- א. כיום, תעריף החשמל לצרכן הנקבע ומעודכן על ידי רשות החשמל הינתוצר של מודל סטטיסטי נורמטיבי המשייך את סך צריכת החשמל למקבצי שעות הביקוש (מש"בים) ולעונות השנה. מודל זה מייצר ממוצע משוקלל של צריכת הצרכן הביתי. לעומתו, מספקים פרטיים מתחשבים על בסיס חצי שעות, כאשר בכל חצי שעה נדרש המספק לשלם את רכיב האנרגיה – SMP ורכיב הון.
- ב. בכדי לאפשר את מעבר הצרכן הביתי, נדרש סנכרון מודל צריכה של צרכן ביתי עם אופן התחשבות המספקים הפרטיים – מודל נורמטיבי חצי-שעתי ובו רכיב אנרגיה ורכיב הון לכל חצי שעה.
- ג. על מנת לקבוע מודל כזה נדרשים שני פרמטרים מרכזיים:
 - (1) התפלגות צריכה שנתית קרי, הערכת צריכה סטטיסטית של הצרכן הביתי הממוצע בכל חצי שעה במהלך השנה;
 - (2) היקף הצריכה השנתית קרי, כמות צריכת החשמל הצפויה של הצרכן הביתי בשנה.
- ד. לשם גיבוש המודל, קבעה רשות החשמל התפלגות צריכה שנתית אחידה לכלל הצרכנים הביתיים, שמפורסמת כנספח א' להחלטה זו. התפלגות זו היא ההתפלגות שעל פיה נקבע התעריף המפוקח האחיד לצרכן הביתי. באופן זה, ניתן יהיה להעריך כמות החשמל שיצרוך הצרכן ומתי הוא יצרוך אותו, וכך לחייבו עבור חשבון החשמל באופן חודשי על בסיס ההתפלגות האחידה שקבעה הרשות ועל בסיס היקף הצרכני השנתי החזוי של הצרכן. בעתיד, ייתכן כי הרשות תפרסם התפלגויות צריכה שנתיות נוספות המותאמות לפרופילים ייחודיים והם יחולו גם על צרכנים שכבר שויכו למספקים. יובהר כי גם אם יפורסמו פרופילים כאמור לא תהיה התחשבות רטרואקטיבית בגינם. כמו כן, בעת פרסום פרופיל כאמור הרשות תקבע את מועד תחילת ההתחשבות בהתאם לפרופיל. הרשות לא צופה כי יפורסמו פרופילים נוספים בשנת 2024.
- ה. בכדי לקבוע את אומדן הצריכה השנתי של הצרכן, מנהל המערכת יעביר למספק, במסגרת הליך שיוך הצרכן למספק, לבקשתו, מידע בדבר סך הצריכה השנתית הקודמת לבקשת השיוך של

הצרכן ככל שזו קיימת אצלו. ככל שנתונים אלה קיימים במערכת, אומדן הצריכה השנתי לשנת החיוב יהיה זהה לסך הצריכה של 12 החודשים שקדמו לשיוך למספק הפרטי. ככל ולא קיימים נתונים שנתיים, תועבר הערכה של הצריכה השנתית על בסיס הנתונים הקיימים אצל מנהל המערכת. מידע זה מוגש גם על-ידי מספק ברירת המחדל לצרכן והוא רשאי להעביר מידע זה למספק שלו. הליך זה מוסדר במסגרת אמת מידה 51 – שיוך צרכן לעסקה פרטית עם מספק פרטי. מנהל המערכת רשאי לעדכן את המספק, אחת לחודש על עדכון אומדן הצריכה השנתית בהתאם לנתוני הצריכה בפועל בשנים עשר החודשים הקודמים.

ו. הרשות קובעת כי במקרה של שיוך צרכן לתקופה קצרה מ-6 חודשים שלאחריה הוא חוזר למספק ברירת מחדל, מנהל המערכת יערוך עם המספק בסיום ההתקשרות חישוב רטרואקטיבי לחשבונות שהנפיק לו בתקופת השיוך של הצרכן, כך שהמספק יחויב בגין הצריכה של הצרכן לפי התעריף שנקבע לצרכני חברת החשמל ולא לפי תעריף המספקים מטרת החיוב לגשר על הפער המובנה שבין התעריף המפוקח לצרכן שמחושב ברמה השנתית לבין התחשבות לגביו ברמה החודשית. לא תיערך התחשבות רטרואקטיבית במקרים שבהם הצרכן ביקש לבצע את המעבר למספק ברירת מחדל לפי אמת מידה 18א או שהמספק ביקש לסיים את העסקה הפרטית עקב הפרת תנאי התשלום שנקבעו בין המספק לבין הצרכן לפי אמת מידה 53(א)(2). יובהר כי במעבר צרכן בין מספקים פרטיים לא תחול התחשבות רטרואקטיבית כאמור.

5. קביעת כללי קריאת מונה בסיסי טרם ולאחר המעבר למספק הפרטי

- א. כיום, מוטלת חובה על חברת החשמל לבצע קריאת מונה בסיסי, עבור צרכנים ביתיים, כל חודשיים, וכן מותר לה לבצע עד שני דילוגים יזומים בשנה, שבמקרים אלה מתבצעת הערכת צריכה. במועד הקריאה, מבוצעת התחשבות עם הצרכן בהתאם לנתונים מאומתים.
- ב. בכדי לאפשר את התנהלות המספק מול הצרכן, בדגש על מועד תחילת ההתקשרות וסיומה, נדרשות קריאות מונה במספר מועדים –
 - (1) טרם תחילת ההתקשרות, על מנת לסיים את ההתקשרות של שהצרכן עם מספק ברירת המחדל טרם המעבר למספק פרטי;
 - (2) במהלך ההתקשרות מתקיימות קריאות מונה על ידי ספק שירות חיוני רשת או על ידי הצרכן באופן מאומת, על מנת שאחת לחודשיים יותאם התשלום לצריכה בפועל ובכך למנוע היווצרות פערים משמעותיים שיפגעו הן במספק והן בצרכן;
 - (3) טרם מעבר למספק אחר או בחזרה למספק ברירת מחדל, על מנת לסיים את ההתקשרות עם המספק הפרטי אליו עבר.

- ג. אשר לקריאה טרם תחילת ההתקשרות, הרשות קובעת שהמעבר למספק פרטי תותנה בקריאה עדכנית שתיעשה בשני ימי עבודה שקודמים ליום העבודה האחרון של החודש הקלנדרי שטרם המעבר.
- יובהר, כי קריאה זו תבוצע על ידי הצרכן או המספק באמצעות צילום של נתוני המונה והעברתו לספק שירות חיוני רשת באמצעים דיגיטליים. זאת לצורך הבטחת אמינות קריאת הנתונים וכהיערכות לגידול בכמות הצרכנים שיבקשו לקרוא עצמאית את המונה. חובה זו מאזנת בין הצורך בפשטות לשם מעבר בין מספקים לבין הצורך בשמירה על יציבות פיננסית לגורמים במשק כך שלא תוטל עליהם עלות לא מדויקת.
- ד. לצורך חישוב הצריכה הנותרת עד למעבר למספק, יבצע מספק ברירת מחדל אומדן צריכה לאותם ימים על בסיס ממוצע הצריכה היומי של תקופת החשבון האחרונה. נתון זה יועבר למנהל המערכת על מנת שההתחשבות מול המספק שאליו שויך הצרכן תתחיל מהקריאה המעודכנת. אומדן הצריכה לא ייחשב להערכת צריכה כמשמעותה באמת מידה 14 ועל כן לא ניתן יהיה לפנות למספק ברירת מחדל בבקשה לתקן את אופן החישוב. במעבר של צרכן בין מספקים פרטיים, תבוצע קריאה מאומתת כאמור על-ידי הצרכן או המספק אך אומדן הצריכה של הימים הנותרים עד לסיום העסקה יחושב על ידי מנהל המערכת. כן נקבע, כי במצב שבו נמנע מהמספק להעביר קריאה מאומתת כאמור והצרכן מבקש לעבור למספק ברירת מחדל, מנהל המערכת יבצע הערכת צריכה לשם סיום ההתקשרות.
- ה. אשר לקריאות במהלך ההתקשרות, לא יתבצע שינוי מהמצב הקיים כיום, כך שלא נדרש שינוי בהתנהלות הצרכן או בהתנהלות ספק שירות חיוני רשת.
- ו. קריאות המונים או הערכות הצריכה שמבצע ספק שירות חיוני רשת יועברו לידי מנהל המערכת, ולגבי כל חודש קלנדרי שהתקבלו לגביו נתוני הקריאה תיערך התחשבות רטרואקטיבית עם המספק. בחודשים שבהם אין נתוני קריאות, ההתחשבות תיעשה על בסיס אומדן הצריכה השנתי ובהתאם להתפלגות הצריכה הסטטיסטית שפורטה לעיל. בהתאם, הרשות מציעה לעדכן את אמת מידה 62- פירוט תשלומים למספק, כך שתובהר בה חובתו של ספק שירות חיוני רשת לקרוא ולהעביר נתוני מנייה ממונים בסיסיים המשויכים למספקים פרטיים למנהל המערכת.
- ז. אשר לקריאה טרם סיום ההתקשרות, הרשות מציעה לעדכן את אמת מידה 53 – סיום עסקה פרטית, המסדיר את הצורך בקריאה מאומתת טרם סיום התקשרות צרכן בעל מונה בסיסיים המספק ומעבר למספק אחר, לרבות מספק ברירת מחדל.

6. עדכון מודלי ההתחשבות הנוגעים לצרכנים ביתיים עם מונה בסיסי

- א. כיום, ההתחשבות עם כלל המונים הבסיסיים נעשית על בסיס חישוב "שארית" הייצור המשקי ושיכו לצרכנים עם מונה בסיסי וההתחשבות עם מספקים פרטיים נעשית על בסיס נתונים רציפים ומאומתים ממונים חכמים.
- ב. הכנסת המונים הבסיסיים לתחרות מובילה לצורך בעדכון הליכי ההתחשבות בין מנהל מערכת למספק הפרטי ובין מנהל המערכת לחברת החשמל.
- ג. בהיבט המספק הפרטי, ההתחשבות תתבצע בהתאם לקבוע כיום באמת מידה 62 – פירוט תשלומים למספק. מנהל המערכת יחשב את הצריכה החודשית לחודש החיוב לפי מכפלת אומדן הצריכה השנתית בהתפלגות הצריכה החצי-שעית שנקבעה על ידי מנהל המערכת ובתעריף רכישת האנרגיה של המספק. מנהל המערכת יגיש למספק חשבון ובו סך אומדן הצריכה החודשית של כלל הצרכנים הביתיים בעלי המונה הבסיסי המשויכים אליו ואת סך התשלומים בגין צריכה זו.
- לאחר קבלת קריאות מונה מאומתות, במועד מאוחר מחודש החיוב, יערוך מנהל המערכת את החשבון למספק בהתאם לצריכה חודשית עדכנית, לפי קריאת המונה כשהיא מוכפלת בהתפלגות הצריכה המתוקנת של אותו חודש לצריכה בפועל. התחשבות זו סוגרת את הפערים הכלכליים בין הצדדים.
- ד. בהיבט ההתחשבות מול חברת החשמל, תעודכן אמת מידה 223 – התחשבות מנהל מערכת עם חברת החשמל, כך שיופרד חלקם של המונים הבסיסיים המשויכים לחברת החשמל מכלל המונים הבסיסיים במשק. הפרדה זו תבוצע כך שלצריכה של מספקים פרטיים לפי קריאות מונה יצורפו אומדני הצריכה החצי-שעתיים של צרכנים ביתיים עם מונה בסיסי ששיכו למספק. ההפרש בין האנרגיה המוזרמת לרשת בניכוי צריכת צרכני מספקים (כולל צריכת צרכני מספקים פרטיים עם מונים בסיסיים), יוביל לחישוב הצריכה של צרכני חברת החשמל, תוך התחשבות במקדמי אבודים רלוונטיים.

7. השתתפות מספקים בעלי אמצעי ייצור

- א. במסגרת השימוע ביקשה הרשות את התייחסות הציבור לעניין האפשרות של מספקים עם אמצעי ייצור לשייך צרכנים בעלי מונה בסיסי. הטעם המרכזי בגינו הרשות סברה כי בשלב זה אין לכלול מספקים אלה נעוצה בעובדה שחלים עליהם כללים שונים מהכללים שחלים על המספקים ללא אמצעי ייצור, בעיקר בנושא סטיות הצריכה וההספק.
- ב. התקבלו מספר רב של תגובות לשימוע, הן ממספקים עם אמצעי ייצור והן ממספקים ללא אמצעי ייצור. ברוב התגובות נטען כי יש להחיל את האסדרה גם על מספקים עם אמצעי ייצור בעיקר משיקולי היכולת לממש את התכלית שבבסיס האסדרה, וזאת על פי הנטען, בהיעדר

הספק זמין במשק של מתקני ייצור ואגירה שניתן לשייך למספקים ללא אמצעי ייצור. מגד נטען כי גם אם יימצא פיתרון לקושי התפעולי שבשילוב המספקים עם אמצעי ייצור, אין לאפשר את כניסתם של אלה וזאת על מנת לאפשר למספקים ללא אמצעי ייצור הזדמנות להתבסס בשוק שנשלט עד לאחרונה רק על-ידי המספקים עם אמצעי הייצור.

ג. בשנים האחרונות מתרחבת התחרות במקטע האספקה. מספקים עם אמצעי ייצור מציעים לצרכנים ביתיים בעלי מונה חכם חבילות שירות תחרותיות כבר משנת 2021, ועוד קודם לכן מספקים אלה פעלו בשוק מול הצרכנים הלא ביתיים. נכון למרץ 2024 הצטרפו לתחרות 47 בעלי רישיונות אספקה ללא אמצעי ייצור ובד בבד עם הצטרפותם פעלה הרשות להרחיב את התחרות גם מצד הביקוש, שעד כה כלל צרכנים בעלי מונה חכם בלבד.

ד. נוכח התגובות שהתקבלו לשימוע, הרשות פעלה סבורה כי יש חשיבות לשילוב המספקים עם אמצעי הייצור באסדרה. הרשות קבעה מנגנון לחישוב סטיות הצריכה וההספק של מספקים אלה בדומה למנגנון שנקבע באסדרה לקביעת הצריכה של צרכני המספק בעלי מונה בסיסי. בהתאם למנגנון, תכנית הצריכה שיגיש המספק תכלול את הצריכה של צרכני המספק בעלי המונים הבסיסיים לפי אומדן הצריכה השנתית שקובע מנהל המערכת לכל צרכן, ולפי התפלגות החצי שעתית הנורמטיבית שקבעה הרשות. לאחר שיתקבלו כלל הקריאות של צרכני המספק על-ידי ספק שירות חיוני רשת בגין חודש מסוים, יערוך מנהל המערכת התחשבות רטרואקטיבית לסטיות לפי הצריכות המעודכנות. ככל שעדכון הצריכה על בסיס נתוני הצריכה המאומתים תביא לסטיית צריכה – יחולו על מספק זה כלל התשלומים הנדרשים בהתאם לאמות המידה.

ה. לצורך יישום מנגנון זה מנהל המערכת נדרש להיערכות מיחשובית נוספת. לפיכך ניתנת למנהל המערכת דחייה של ארבעה חודשים בתחילת אמות המידה גם על המספקים עם אמצעי הייצור, לשם השלמת היערכות זו. בשים לב לפרק הזמן הקצר שבין שני מועדי התחילה ולאור היקף הצרכנים הפוטנציאלי לאסדרה (כ-2 מיליון צרכנים) והיקף הצרכנים המשוייכים היום למספקים (כ-30,000 מתוך כ-600,000 מונים חכמים), אין הצדקה לדחייה של כניסתה לתוקף של האסדרה, בעיקר נוכח התועלת שתצמח ממנה לציבור הצרכנים.

ו. ככל שמנהל המערכת יוכל להקדים את לוחות הזמנים לכניסה לתוקף, הוא יודע על כך לרשות וזו תעדכן את מועדי התחילה ברשומות, ללא צורך בקבלת החלטה נוספת.

8. ביטול הזמנת מונה חכם

צרכנים שהזמינו מונה חכם לצורך הצטרפות לתחרות במקטע האספקה, יוכלו לבקש מספק שירות חיוני רשת לבטל את בקשתם להתקנת המונה בתוך 14 ימים ממועד הזמנת השירות, והם לא יישאו בחיוב עבור ביטול ההזמנה.

תוצאות האסדרה

9. האסדרה תאפשר את מעברם של כלל הצרכנים הביתיים למספקים פרטיים, גם טרם החלפת המונה במקום הצרכנות שלהם למונה חכם. צרכן המעוניין לעבור למספק פרטי, יפעל מול המספק על מנת לבצע התקשרות ויידרש לקריאת מונה מאומתת אחת שתועבר ב שני ימי העבודה שלפני יום העבודה האחרון טרם המעבר בין המספקים. המספק יוכל לפנות בשם הצרכן למנהל המערכת לצורך לקבלת מידע הנוגע לצרכן.

המספק יפעל מול מנהל המערכת בהיבטי ההתחשבות באותו אופן הן ביחס לצרכניו עם מונים חכמים והן ביחס למונים בסיסיים. בעבור המונים הבסיסיים, המספק יחויב בהתאם להערכות הצריכה השנתיות שיימסרו לו מראש, ביחס לצרכנים בעלי מונים בסיסיים שהוא שייך אליהם, כשהם מוכפלים בהתפלגות הסטטיסטית של שעות הצריכה על פני השנה. לאחר קבלת נתוני קריאות המונים, מנהל המערכת יתחשבן עם המספק רטרואקטיבית על בסיס הצריכה המאומתת.

ספק שירות חיוני רשת ימשיך בקריאת כלל המונים הבסיסיים באותו אופן שהיא נעשתה עד היום והוא יעביר את כל המידע למנהל המערכת. מנהל המערכת וחברת החשמל ימשיכו בהתחשבות שוטפת על המונים הבסיסיים שאינם משויכים למספקים פרטיים. מעבר הצרכנים הביתיים למספקים פרטיים יהפכו את מקטע האספקה לתחרותי יותר ויאפשר לצרכנים ביתיים להתחיל לבחון מספקים שונים שעשויים לתת לו שירותים שונים ואף הנחות בתעריף החשמל. עם החלפת כלל המונים למונים חכמים, יוכלו המספקים הפרטיים להציע לצרכנים מסלולים מותאמים על פי צריכתם בפועל ובכך לשכלל את משק החשמל ולייצר תחרות עבור הצרכנים.